

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Thord Ingesson

DATUM
2012-09-19

DIARIENUMMER
20120316

ERT DATUM
2012-07-10

ER REFERENS
Ju2012/4935/L7

Justitiedepartementet
Enheten för migrationsrätt
Inger Högberg
103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över Ds 2012:28, Genomförande av blåkortsdirektivet

Alla länder har behov av arbetskraftinvandring. Så även Sverige. Arbetskraftsinvandring får ses som en naturlig del av varje väl fungerande arbetsmarknad. Sveriges behov av arbetskraftsinvandring har flera orsaker. Dels kan arbetskraftsinvandring användas för att förhindra bristsituationer på arbetsmarknaden. Vidare har Sverige en öppen ekonomi med många internationellt verksamma företag. Där är arbetstagares rörlighet över gränser ofta en förutsättning för fungerande affärsrelationer. Men detta behov får inte bli en ursäkt för att skapa och försvara ett dåligt fungerande arbetskraftsinvandringssystem.

Det svenska systemet för arbetstillstånd är undermåligt. Problem finns på flera plan. Inte minst i det att den enskilde arbetstagaren försätts i en mycket svag position. Förhandskontrollerna av arbetsgivare och arbetserbjudande är svaga. Antalet efterhandskontroller är få. Stickprovskontroller förekommer inte alls. Oseriösa arbetsgivare sällas inte bort. Samtidigt är arbetstagarens rätt att vistas och arbeta i Sverige knuten till arbetsgivaren och anställningen. I praktiken innebär det att arbetsgivare på egen hand har möjlighet att diktera arbetsvillkoren. Och det är aldrig till det bättre.

Det är inte bara fackliga organisationer som sett konsekvenserna av de undermåliga kontrollerna. Detta var även något som berördes i OECD:s granskning från år 2011. Missförhållanden och fusk har också föranlett Migrationsverket att successivt införa allt hårdare beviskrav i samband med beviljandet av arbetstillstånd.

Mot bakgrund av detta är det för LO mycket besynnerligt att regeringen valt att genomförandet av blåkortsdirektivet ska föregås endast av en departementsintern utredning. Istället borde regeringen valt att tillsätta en offentlig utredning, exempelvis en utredning i form av en parlamentarisk kommitté. Lämpligtvis hade då en sådan också kunnat ges ett bredare

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

uppdrag, som även innefattade att utvärdera och rätta till bristerna i 2008 års arbetstillståndsreform. En sådan utredning hade även inneburit möjlighet till en referens- och expertgrupper bestående av representanter från myndigheter och arbetsmarknadens parter.

Regeringens val av utredningsform och det begränsade utredningsuppdraget medför att ett dåligt utformat system för arbetstillstånd ska ligga till grund för genomförandet av blåkortsdirektivet. Det blir problematiskt. Ett tydligt exempel på detta är att i Sveriges nationella arbetstillståndssystem ligger ett i huvudsak **icke bindande** anställningserbjudande som grund för arbetstillstånd. I blåkortsdirektivet (2009/50/EG) framgår det i artikel 5. 1 a att ett anställningskontrakt eller **bindande** anställningserbjudande ska ligga till grund för arbetstillstånd. LOs slutsats är därför att utredningens förslag på genomförande strider mot direktivet. Utredningens förslag kan i denna del inte ligga till grund för det svenska genomförandet av direktivet. LO förutsätter också att anställningskontrakt eller bindande anställningserbjudande även kommer att vara en förutsättning för ett vanligt nationellt arbetstillstånd

LO kommer att följa det svenska genomförandet av direktivet och om vi finner att den i någon del strider mot direktivet kommer vi att uppmärksamma EU-kommissionen på detta.

Utredningens förslag om att införa en generell rätt till överklagande dvs. möjlighet att överklaga Migrationsverkets beslut om avslag på en ansökan om arbetstillstånd och beslut om återkallelse av arbetstillstånd är olycklig. Utredningen hänvisar till pågående förhandlingar på EU-nivå som innefattar en sådan generell rätt. Det är att föregripa sakers utveckling. Dessutom måste en sådan generell överklagandemöjlighet föregås av att de skärpta beviskrav som Migrationsverket fattat beslut om lyfts in i det svenska regelverket och därigenom ges ett tydligt lagstöd.

LO vill avslutningsvis uppmana regeringen att skyndsamt tillsätta en offentlig utredning, gärna i form av en parlamentarisk kommitté med uppdrag att utreda konsekvenserna av 2008 års arbetstillståndsreform. Utredningen bör även ha ett tydligt uppdrag att föreslå ett nytt regelverk som ger starkare arbetstagare och samtidigt försvårar utnyttjande och fusk.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Karl-Petter Thorwaldsson

Thord Ingesson